

Izhaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciškanova ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Prostor 1 mm x
55 mm po K 150. Uradni
razglaš, poslano ter no-
tice isti prostor K 2.—
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 288, za pol
leta K 144, za četrt leta
K 72, za mesec K 24.
Za inozemstvo K 480.

Reklamacije za list
so poštne proste.

Upravištvo v Ljubljani,
Franciškanova ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Boj proti druginji.

Ali pri nas v Jugoslaviji sploh
eksistira kak organizirani boj proti
druginji?

Ne!
Naše meščanske stranke pa imajo
vedno polna usta o tem, kako da
one vodijo boj proti druginji. Po-
glejmo meščansko časopisje! Tu dan
na dan čitamo članke o druginji. Tu-
patam v njih razplede kdo iz me-
ščanskih krogov kako dobro misel
kako bi bilo treba začeti resen boj
proti druginji. Toda koncem konca
se spomni, da izgledajo tista sred-
stva, ki jih je hotel navesti za uspe-
šen boj proti druginji, preveč socia-
listično, pa se zamota v izgovore,
vali krivdo na nediscipliniranost
konzumentov, govori učene besede o
valuti in navsezadnje tudi o tem, da
so politične stranke, ki so v opozici-
ji, krive druginji. Neveden in nepo-
šten človek iz ljudstva si seveda mi-
sli, čitajoč take članke — celo zelo
ostre — v meščanskih časopisih, da
so te besede tudi že dejanja meščan-
skih strank. Toda hudo se moti. Za-
vedni delavci prav dobro vemo, od-
kod izvira vse zlo v današnji družbi,
odkod vse bogastvo kapitalistov, in
vemo tudi, kakšne so metode kapita-
lizma v državi. Kapitalizma življen-
ska potreba je, da izkorišča čim naj-
več delavca, na drugi strani pa, da
napravi čim več dobička. Če dovolj
dobička ne najde doma — konsumna
primanjkuje le vsled tega, ker je de-
lavec slab plačan in ne more kupo-
vati vsega in toliko kot potrebuje —
stremi za tem, da blago izvaža ven
iz domače države, vsled česar dra-
ginja na domačem trgu raste in na-
stopi celo pomanjkanje blaga ob
najboljših letinah.

Druginjo torej povzroča edino
profitarstvo. To ei najbolj razvid-
no pri nas v Jugoslaviji, kjer je kljub
preobilju živil tako nezgodna dra-
ginja. In meščanske vlade gredo edino-
le profitarstvu na roke. Ozirajo se
le na zahteve kapitalističnih produ-
centov po svobodnem izvozu in čim
svobodnejši trgovini, zadržno giban-
je omalovažujejo, aprovizacijskih in-
stitucij ne marajo, da bi se morale
dobro zavedati, da je njihovi državi
druginja najhujši sovražnik. Toda
kaj jim drži? Njim je država le
sredstvo svobodnega izkoriščanja!

Banke v Jugoslaviji danes na de-
belo tržijo in spekulirajo z živili. Vse
to meščanska vlada mirno gleda, ker
je to pač svobodna kapitalistična
trgovina. Socialističnih metod orga-
niziranja produkcije in konzuma se

kapitalizem poslužuje le v skrajni
sili, kakor n. pr. med vojno. Jasno
je, zakaj druginja raste: vsled anar-
histično-svobodne trgovine, vsled
špekulacij, ki so omogočene s tem,
da vlada s carino gospodari le tako,
da je to špekulantom prav.

Boj proti druginji morejo voditi
le konzumne organizacije delavnega
ljudstva, komunalne prehranjevalne
organizacije, slednjič v zvezi s pro-
duktivnimi združenji in s socializa-
cijo. Kapitalistični pritisk in nasilje
zatira take organizacije. V Jugosla-
viji jih je zelo malo, komunalnih
aprovizacij pa sploh ni. Kar je konz-
umnih organizacij, ki bi bile lahko
najboljši maksimilator cen, se mo-
rajo same boriti za svoj obstoj, ker
je njih uspešno delovanje zoper dra-
ginjo onemogočeno, če ne uživajo
prednosti in če vlada s carinskimi
manipulacijami njih delovanje on-
emogočuje!

Dokler bo trajal kapitalistični si-
stem, ne bo nobenega smotnega in
resno organiziranega boja proti dra-
ginji. Druginja se zniža le, če je pro-
dukcija in konzum organiziran v so-
cialno dobro, oziroma kadar se v
kapitalistični družbi pojavi na sveto-
nem trgu preobilica blaga, konkuren-
ca. Žal, da tudi v tem zadnjem
slučaju delavstvo tudi nima nič ko-
risti, ker delavstvo v takih slučajih
vsled brezposlenosti nič ali le zelo
malo zasluži.

Boj proti druginji je nujen. Naše
zahteve zatiranja druginje so zelo
dalekosežne in obsegajo gotovo več
kot polovico našega praktičnega
programa. Toda v teh reakcionarnih
kapitalističnih razmerah, je pač naj-
nujnejše, kar moramo zahtevati, da
se s carino varuje nizke cene na do-
mačem trgu, da se živilska trgovina
preda v roke poljedelskim produ-
kcijskim združenjem (izvoz nadproduk-
cije), ter konzumnim združenjem in
komunalnim aprovizacijam (nakup
in prodaja za domače konzumente).
Z ostrimi odredbami naj se nastopi
zoper spekulante z živili in potrebi-
ninami. Temeljito naj se re-
vidirajo davščine, najmanj in uvede
se kontrola dobičkov v podjetjih
vseh vrst. Zakonitim potom naj se
določajo minimalne plače.

Socialističnih zahtev seveda bur-
žoazija ne bo upoštevala. Zato pa je
treba, če hočemo kdaj uspehov zo-
per druginjo, da se delavsko ljud-
stvo složno združi v boju za politič-
no oblast.

Druginja v Ljubljani.

Enketa o druginji se je vršila dne
5. septembra 1921 v posvetovalnici
mestnega magistrata. Navzočih je
bilo 29 odposlancev deželne vlade,
mestnega magistrata, zastopnikov
političnih strank, gospodarskih in
stanovskih organizacij ter zastopni-
kov železniških uprav. Sklenila se
je soglasno po trezni debati sledeča
resolucija:

1. Pokrajinska uprava se napro-
ša, da pri direkciji državne železnice
ukrene vse potrebno, da dobijo za-
prte tovarne vagonne za prevoz živil
v prvi vrsti na razpolago samo do-
mače aprovizacijske organizacije in
trgovci, ki rabijo blago samo za do-
mači konsum. Trgovci in organizaci-
je se imajo izkazati za vsako pošil-
jatev z uradnim potrdilom mestnega
magistrata.

2. Uvesti se ima najstrožja kon-
trola izvoznih firm.

3. Pokrajinska uprava se napro-
ša, da stori v Beogradu vse potreb-
ne korake za revizijo pobiranja brez-
vestne špekulacije vsled svobodne-
ga trgovanja. Nemudoma naj se do-
loči regulacijska carina na izvoz živil
v taki odmeri, da se zagotovi štabi-
lilita cen živil na domačem trgu na
primerni višini. Direktno nakup živil
potom inozemskih trgovcev naj se
prepreči.

4. Ustanovi naj se takoj zopet
mestna aprovizacija, ki se sestavi iz
občinskega sveta. Mestna aprovizaci-
ja naj vse potrebno ukrene, da se
ustanove vse neodložljive aprovi-
zacijske naprave. Centralna vlada se
prosi za kredit in podporo mestni
aprovizaciji. Pokrajinska uprava se
prosi, da izposluje čimprej ugodno
rešitev zahtev načelstva nabavljaj-
ne zadruge javnih nameščencev in
upokoencev v Ljubljani.

5. Pokrajinska uprava naj vpliva
na to, da se zniža voznina po želez-
nici za vse ono blago, ki ga rabijo
razne aprovizacije za svoje člane.

6. Predsedstvo pokrajinske upra-
ve za Slovenijo naj izposluje, da se
posameznim že sedaj obstoječim,
delujočim aprovizacijam dovoljeni
brezobrestni kapital odpiše in dovo-
li nov obratni kapital.

7. Pokrajinska uprava naj uvede
vse korake, da se izvrši revizija sta-
novske navedbe z dne 29. avgus-
ta 1921, ki radi podražitve stano-
vanj in zlasti poslovnih lokalov v ve-
liki meri povzroča socialno bedo in
druginjo ter naj skrbí, da pride me-
sto Ljubljana v prvi druginjski raz-
red.

8. Pokrajinska uprava naj z vsem
povdarnim opozori vse javne obla-
sti in uradne osebe, da z največjo

strogostjo zasledujejo koncisijonirano
trgovino.

9. Glede ljubljanskega trga po-
sebej:

a) sestaviti se ima takoj nov trž-
ni red za Ljubljano;

b) tržna straža se poveča za naj-
manj 6 mož;

c) nastavi naj se takoj vodja trž-
ne straže s kmetijsko-šolsko izo-
brazbo;

B. Krekič:

Karakteristika ministrskega projekta službene pragmatike za železničarje.

(Dalje.)

V disciplinarno kazni lahko tudi
pride, kdor vsled »nemarnosti«
spravi železniški promet v nevarnost itd.
(člen 100, točka 15). Če se že kak-
šna nesreča pripeti, potem mora biti
»nekdo«
zanjo odgovoren. Mi pa iz
dosedanje prakse vemo, da se je
vsaka nezgoda pripisovala »nemar-
nosti«
in »skrajni nesmotrenosti«
uslužbenecov. Če prav oni niso ničesar
zakrivali.

Disciplinarno se kaznuje tudi ne-
pokorščina napram višjim ali napram
naredbam predpovestilnih oblasti.
Na člene 38. in 42. smo že prej opo-
zerili. Tu še dodajemo: ako se koga
noče brez ugovora spraviti v disci-
plinarno kazni, potem se ne sme
brez ugovora generalizirati pojme
»nepokorščine napram predpovestil-
nim«
itd., temveč določeno mora
biti povedano: »nepokorščina na-
pram zakonom«, katere morajo vsi
enako tolmačiti. Če tega ni, potem
je dana vedno prosta pot, da recimo,
odredi neki predpostavljene kar-
koli, kar je z zakonom v protislovju,
nižji pa, ki tega ne bo izvršil, pa bo
naznanjen. Mogoče je sicer, da bo
od sodišča kaznovan predpostavljene-
c, — toda taka štilizacija nudi
možnost, da se vzlic temu lahko ka-
znuje tudi nižjega, kateri je imel
prav, ki pa ni poslušal predpovestil-
nega.

Disciplinarno se pa kaznuje tudi
obnašanje izven službe. Disciplinarno
kazni so: izguba plače od enega do
treh mesecev, prenehanje brez vr-
nitve selilnih stroškov, izključitev
od napredovanja za eno leto, eno
leto in pol do dveh let in odpust iz
službe.

Krivda se toraj kakor vidimo, la-
hko natvezi vsakomur in ob vsakem
času. Kazni pa so težke. Noben
uslužbenec ni na svojem mestu va-
ren, čeprav je preživel vso svojo
dobo na železnici.

Res je sicer, da je dopuščen proti
krivdoreku disciplinarnega sodišča
ugovor na apelacijsko sodišče v mi-
nistruvstvu in to za vse osebe izvem-
ši delavce, napram katerim je izrek
disciplinarnega sodišča takoj pra-
vomočen. Toda tudi ugodnost ugo-
vora na apelacijsko sodišče, ki ga
ima ostalo osebje, je enaka ničli,
kajti kdaj in kje je še katero višje
sodišče pri ministruvstvu uničilo izrek
direkcijskega sodišča?

Manjši so administrativne kazni,
ki so: pisni ukor, izguba plače do
enomesečne, katere izreka: načel-
nik službenega mesta do tridnevne
plače in dnevnice; načelnik oddelka
do sedemdnevne; preko tega pa po
zaslišanju železniškega odbora. Vse
administrativne kazni so takoj iz-
vršljive brez ozira na ugovor, kar
pomeni, da so ugovori navadna for-
malnost.

Značaj sodb.

Administrativne kazni izrekajo
načelniki; disciplinarne kazni izre-
kajo načelniki; v apelacijskem sodiš-
ču sede zopet načelniki. Vsi oni so
predstavitelji delodajalca, ter si vze-
maj pravico, da sodijo osebje, toraj
delavce. Njih sodba je definitivna,
naj jo izreče katerakoli inštanca in

č) tržni laboratorij naj se izpo-
polni posebno za preiskavo mleka in
moke;

d) tržnemu nadzorstvu naj se po-
leg najpotrebnejših pisarniških moči
prideli en uradnik kot vodja preis-
kovalnih komisij;

e) tržno nadzorstvo naj se pre-
seli z vsem svojim aparatom na trg.

=====

preiskave, nam je dobro znano za
časa štrajka, ko so se množice ne-
dolžnih na najhujše načine za-
slišavale.

Če je taka »objektivna«
preiska-
va zaključena in če pride obtoženi
pred sodišče, potem ima pravico,
da se brani, kakor smo že prej
omenili. Projekt pravi: obtožene-
c ima pravico se pred sodiščem bra-
niti, ima pa lahko tudi zagovornika,
ki pa mora biti samo aktiven ali
v pokojen železničar, ki stanuje
na sedežu ravnateljstva (člen 112.).
Poleg tega razpravlja disciplinarno
sodišče ob izključitvi javnosti (člen
103.). To se pravi: na vnaprejšnje do-
ločeno obdobje ne sme nihče vstopati!
Če je vse sodišče odvisno od ravnatelj-
stva in to tudi zagovornik ob-
toženca, zato mora biti samo tak, ki
je gnetno odvisen od ravnateljstva,
in sicer neposredno od sedeža dotič-
nega ravnateljstva. Da pa la ne bo
nikakoršnih ovir: Ven z javnostjo!
Kar se dela v kleti inkvizicije, tega
solnce ne sme videti! Pravni čuti so
s tem postavljeni na glavo.

Stvarno se seveda kazni izre-
kajo v imenu zakona, predpisa, na-
redbe itd. Po projektu jih izrekajo
višji nad nižjimi, toda višji in nižji so
enaki napram vsem zakonom, pred-
pisom in naredbam, in kakor mora
kdo poznati vse to, tako morajo po-
znati vse to tudi vsi drugi. Vpraša-
nje je torej: katerega tolmačenja je
pravo? Ali tolmačenje starejšega ali
ono mlajšega, ki so pa oboji v ena-
kem odnosu napram vsem tem za-
sedaj sočnik in sporu med starejšim
in mlajšim ali obratno o tolmačenju
zakona? To more biti le nekdo tret-
ji, nevtralni, kateri edino lahko izre-
či razsodbo. Po projektu pri želez-
nici to ni slučaj. Tu prevladuje na-
čelo: kdor je višji, ta je tudi moč-
nejši — in če tudi pima prav. V že-
lezniškem sodstvu ni pravice, tem-
več samo moč. (Dalje prih.)

Glavni zaupniki

(ali njih namestniki) iz vseh obratov
v Ljubljani in okolici naj se zglese
gotovo v četrtek ob 9. uri dopol-
dne (na praznik) v tiskovno stro-
kovno komisije Šelenburgova ulica

št. 6, II. nadstropje (poleg glavne
pošte). Vsak obrat je obvezan odpo-
slati vsaj po enega zastopnika. Za-
deva zelo nuja — pridite!
Odslek strokovne komisije.

Politične vesti.

+ Za tiskovno svobodo. Na kongresu
»Jugoslovanskega novinarskega Udruženja«
v Splitu je bila sprejeta sledeča resolucija
o svobodi tiska: Jugoslovanski novinarji
na svoji prvi redni skupščini najodločneje
protestirajo proti omejevanju svobode ti-
ska in zahtevajo, da se člen ustave, ki go-
vori o tisku najodločneje izvršuje, da se ta-
koj ustavi vsako neudarno cenzuriranje,
teptanje, preganjanje, plenjenje in prepo-
vedovanje izdajanja svobodnega tiska s
strani administrativnih in političnih oblasti
naravnost v nasprotju z določbami ustave.
Obenem zahtevajo, da se takoj ukine ve-
ljavnost avstrijskih in madžarskih reakcijsko-
narnih zakonov o tisku, ki služijo danes
kot sredstvo za njeno omejevanje, neudar-
no plenjenje, prepovedovanje in preganja-
nje. Zahtevajo, da se čim prej izdela sku-
pen moderen zakon o tisku, po katerem bo
merodajen forum v kvalifikaciji pisanja ti-
ska edino in izključno samo svobodno in
neodvisno sodišče in v nobenem slučaju
administrativna ali politična oblast. Do
izdave tega zakona pa zahtevajo, da na-
rodna skupščina takoj razširi veljavnost
srbskega tiskovnega zakona s potrebnimi
spremembami v liberalnem duhu in v obli-
ki pravilnika na celo državo.

+ Francoski kapitalisti so čutili potre-
bo, da se oddolže g. Svetozaru Pribevi-
ču, ministru za notranje zadeve, za njegov
junjski boj proti jugoslovanskemu komu-
nizmu in so ga odlikovali z redom »Častne
legije«.

+ Angleške Trade - Unions so otvo-
rile svoj letni kongres v ponedeljek v Car-
diff. Udeležilo se je kongresa 826 odpo-
slancev, ki zastopajo 6 milijonov 416.510
organiziranih članov. Na dnevnem redu je

vprašanje nezaposlenosti in zadnja rudar-
ska stavka. Obravnavali bodo tudi vpraša-
nje trozveze med Anglijo, Francijo in Ita-
lijo ter vzroke nje popolnega neuspeha.

+ Zveza norveških strokovnih organi-
zacij je te dni imela kongres, na katerem
je šlo predvsem za vprašanje združitve z
moskovsko sindikalno internacionalo. Dasi
so norveški komunisti delali veliko pro-
pagando za odcepitev od Amsterdama in
niso prav nič dvomili nad uspehom, vendar
je ogromna večina glasov odločila, da osta-
ne zveza pridružena amsterdamski inter-
nationali in da bodo šele leta 1923, zopet
sklepali o tem vprašanju.

+ Trgovski pogodbi med Rusijo in
Norveško so podpisali koncem prejšnjega
tedna.

+ Vojno stanje na Angleškem je pre-
stilo 1. t. m. S tem so se same od sebe
ukinile vse izjemne navedbe.

+ Še eden. Boljševiki so v mongolski
stepli popolnoma uničili armado konterrevolu-
cionarne generala Ungerna, njega sa-
mega in njegov štab pa ujeli. Vedli ga bo-
do pred revolucionarno sodišče. — Tako je
končal še en pustolovec Denikinove in Ko-
lakove baže.

+ Socialna vojna v Ameriki. V premo-
gokopnem revirju Charleston v Virginiji so
zastavali rudarji radi mahinacij podjetni-
kov, ki hočejo znižati plače ne glede na
naraščajočo druginjo. Interventirala je vla-
da, katere stoji popolnoma pod vplivom
kapitalističnih interesov in je poslala podči-
sjske in vojaške oddelke, da prisili delav-
stvo k delu. Nastali so seveda neredi in iz
tega pravnata vojna s puškami, granatami,
bojnimi ladjami in strojinami. Poročajo,
da je v Charlestonu v enem samem dnevu
padlo 295 rudarjev, številno, ki je gotovo
pretirano, vendar dovolj jasno kaže, da

So dogodki zelo resnega značaja. Utegnemo končati z usodepolnimi posledicami, saj je znano, da obstoja zelo napeto razmerje med severom in jugom Zedinjenih držav. Virgil

nija leži namreč na jugu. Poročila iz New Yorka govorijo vsaj o vstaji. Tako vede kapitalistična požrešnost do meščanskih vojn.

Ig. Mihevc:

Kovinska industrija na ljubljanskem sejmu.

Ako pišemo biografijo znamenitega človeka, začnemo od rojstva opisavati tek njegovega življenja. Ravno tako je treba, da pričnemo, ako hočemo nekaj povedati o kovinski industriji, pričeti z njenim razvojem iz povojev, to je, ko se začne izločavati iz rude železo, ko se iz starega železa zopet ustvarja novo, preliva in zopet dovode v porabo. Pričeti moramo torej pri plavžih.

Na ljubljanskem sejmu je kovinska industrija sicer bogato zastopana po raznih tvornicah, ki bi jih morali najprej navajati, vendar se nam zdi bolj važno, da ostanemo pri temelju razvoja te industrije, o ostali industriji na hočemo pozneje obširneje govoriti.

Slabe prometne zveze so nam zamenjale zibelko kovinske, posebno železarske industrije, ki je nekdo tekel na Dolenjskem in Dvoru pri Žužemberku; le še sledovi okajenih dimnikov in staro zidovje, ki štrli proti nebu in še kljubuje naravnim silam dežju, zimi in vetrovom, je ostalo tam: vse drugo pa se je preselilo v bližino železnice, to je na Jesenice in v Štore; Ravne pa datirajo že več desetletij nazaj.

Na ljubljanskem sejmu reprezentirajo danes z nekakim ponosom razni kovinski izdelki, potomcev industrije v Dvoru, to so: Jesenice, Štore in Ravne. »Sortiment« (zbirka), ki ga je postavila »Kranjska industrijska družba« na ljubljanski sejem, je impozanten, razstavljeni so poluzdelki, železne klade (ingoti), polenasto železo (cagli, pranti, flame in platine), valjana žica od 5

do 20 mm premera, okrogle ali kvadratne. Tam opazimo tudi železo v stremenih za betonske gradbe, okroglo od 5 mm debeline, dalje; okroglo železo od 5 do 120 mm; kvadratno od 6—110 mm debeline, ploho železo, polokroglo, kotno, železne okenske okvire, krepine žičnike, beli žičniki za podplate; nabozčani žičniki; žičniki z lečasto glavico in nebroj drugih oblik; jekleni odlivki vseh vrst. Razstavljeni so profili raznega valjanega železa: tračnice več vrst in dimenzij za lamske in druge industrijske namene in proge; žične vrvi od 1 mm do 70 mm (edini fabrikat v Jugoslaviji). Majestetično stoje tam tri elektrode, katerih ena vzdržuje 3000° toplote Celzija, ki jih rabijo za retorte v raznih kemičnih tovarnah. Ta produkt je med najznamenitejšimi v Evropi. Nekak ponos kovinske težke industrije se zrcali v tej zbirki. Potrebna je bila razstava, zelo potrebna, da seznanimo merodajne kroge s tem, kar zamoremo ustvarjati v naši domovini, potrebna toliko bolj, ker so se take in enake potrebe dosedaj naročevale iz inozemstva, dočim je naše kovinske delavce vedno obdajala bojazen, da bodo morali vsled pomanjkanja dela iti na ceste.

Kolikor nam je znano, ni bil trud zaman, že so se oglašili zainteresirani, ki so naročili razne izdelke. Docela nam je bilo neznano, da jeseniški plavži producirajo tudi železno galico, ki so jo do sedaj le uvažali. Interesentje so jo mnogo naročili, ker jo rabijo za kemične barve in drugo. (Dalje prih.)

Brzjavlj.

MADŽARSKA NASILJA.

LDU Dunaj, 6. sept. Uradno se javlja: V situaciji pri Kirchschlagu ni bistvenih izmenjav. Madžarske redne čete in vstaji so izkopal strelske jame deloma vzdolž meje, deloma pa že na avstrijskih tleh. Značilno je, da je med ranjenci na avstrijski strani skoro največ sanitetcev. Poseben primer brutalitete so napravili madžarski vojaki, ko so slekli mrtvega sanitetca in ga obesili na drog.

LDU Dunaj, 6. sept. Kakor poroča Telegraphen Korrespondenzbureau iz pristojne strani, se nahaja kraj Kirchschlag v posesti avstrijskih obrambnih čet.

LDU Dunaj, 6. sept. Kakor doznava Wienerneustadtski poročevalec »Nene Freie Presse« iz zanesljivih virov, so zastopniki zavezniških volesil izročili madžarski vladi ultimatum glede takojšnje izpraznitve vsega ozemlja, ki ga ima po mirovnih pogodbah Madžarska odstopiti Avstriji. Ultimatum počeče opolnoči.

VSTAJA V ALBANIJ.

LDU Skadar, 6. sept. Albansko plemo v skadarski Maleziji, ki je popolnoma solidarno z miristično republiko, je poslalo Mirkitom pomoč. Sedaj se vodi borba ob reki Riol ob skadarskem jezeru med vstajši in četami tiranske vlade.

KONGRES ŠVICARSKA SOCIJALNE DEMOKRACIJE.

LDU Luzern, 5. sept. Pod predsedstvom Reinerja (Bern) se je vršil tukaj kongres švicarske socijalno demokratske stranke. Od inozemskih zastopnikov sta došla med drugimi Friedrich Adler (Dunaj) in Rosenfeld. Stranka šteje 54.000 članov. Grinim je priporočal predlog poslovnega vodstva, da naj švicarska socijalna demokratska stranka pristopi k mednarodnemu delavskemu združenju socialistične stranke, ki je bila ustanovljena pred nekaterimi meseci na Dunaju in h kateri pripadajo že

organizacije 12 dežel. Po živahni debati je bil predlog z 245 glasovi proti 13 glasovom sprejet. (Odobranje.)

KONGRES ANGLEŠKIH STROKOVNIH ORGANIZACIJ.

LDU London, 6. sept. Včeraj je bil v Cardiffu odprt kongres strokovnih organizacij, katerega se je udeležilo okoli 150 delegatov, ki so zastopali 6 milijonov članov.

DRUGA SKUPŠČINA ZVEZE NARODOV.

LDU Ženeva, 5. sept. Na današnji popoldanski seji zveze narodov je bil Karnebeck z 21 glasovi od 38 glasov izvoljen za predsednika. Prihodnja seja jutri.

LDU Ženeva, 5. sept. Kakor se govori, namerava Madžarska umakniti svojo prošnjo za sprejem v zvezo narodov, in sicer z ozirom na Zapadno Ogrsko.

NESTRPNO ŽE ČAKAJO NA OBOROŽITVE.

LDU Belgrad, 6. sept. Presbriro poroča iz Londona: V uradu za zunanje stvari nestrpnost čakajo, da se iz Washingtona javi dnevni red konference za razorožitev. Angleška vlada se ne more prej lotiti pripravi ne more imenovati delegacije in odrediti eksperta. V uradnih krogih trdijo, da tudi Lloyd George želi iti v Washington, da pa ni verjetno, da mu bo to mogoče radi kratkega roka, da izvrši to željo z ozirom na položaj v Irski, Indiji in na evropskem kontinentu, ki ne dopušča, da bi bil dalj časa odsoten.

BOJI V MALI AZIJI.

LDU Carigrad, 5. sept. Bitka ob Sakarji se zdi, da se obraca za Grke na boljše. Kemalisti so odpoklicali svoje čete iz velike obrambne črte nazaj. Čete se umikajo v najlepšem redu. Grška zmaga torej še ni končnoveljavna.

Dnevna kronika.

Enkost izide v petek, ker je v četrtek praznik.

Zdravstveni oblasti. Kdor gre po Rožni dolini, lahko vidi, kako se žimnice, po grizih umirli, ali na cesti, ali pa v vrtovih na soncu sušijo. Da se pri tej vročini, napase malo muh na eni taki žimnici, se lahko misli. Čuditi se je, da sanitetna oblast za desinfekcijo nič ne ukrene in kaj takega pripušča. Nekateri vodnjaki so čisto izpraznjeni in ostali so vsi več ali manj neposredne greznice, kamor se del fekalij steka. Stanovanja prenapolnjena, pomanjkanje vode, nobene pravilne higijene: vse to pripomore, da se bolezen in tako razširja. Dobra pitna voda bi bila velikega pomena za Rožno dolino in en javni vodovodni vodnjak bi se dal lahko napraviti, kjer je voda že itak do tja speljana. Toda prostno tudi malo osira na reveže.

Gostilničarji že prote. Komaj se je raznesel glas, da je ministertvo za narodno zdravje izdelalo in izročilo zakonodajnemu odboru naredbo o omejitvi prodaje alkoholnih pijač, pa so se zbudili birti in poslaži v Belgrad zastopstvo zadrge gostilničarjev, ki je protestiralo in pretito demokratom in samostojnim. Ker je znano, da so ravno birti največji zavezniki demokratov in samostojnežev, bo skorajgotovo lepa želja uradništva zdravstvenega ministertva ostala samo lepa želja.

Veliki poseti ljubljanskega velikega sejma. Do včeraj je posetilo ljubljanski veliki semarji do 35.000 ljudi. Sklenjene so mnoge kupčije v vseh strokah produkcije.

Na poštopi okrog sveta došel je v Ljubljano francoski švicar dr. Maxime Leuret. Prvega maja letos je odšel iz Berna v Švici na drugo svoje potovanje okrog

sveta. Iz Berna je odšel do Turina, v Florenco, Bologno, Trst in Ljubljano. Od tod odide sedaj v Maribor, Gradec, Dunaj, Budimpešto, Szegedin, Temesvar, od tod preko Sedmograške v Bukarešto, Galazo, Varno, Burgas, Carigrad in Egipt, v Egipt v Abesinijo, v Aden, v Indijo, Kitajsko (Hongkong) in Ameriko, v London, Bruselj, Pariz, Bern. To njegovo potovanje okrog sveta je že drugo. Prvič je stavljal z dvema prijateljskima, da pride peš okrog sveta v 5 letih. Odšel je iz Berna 1. 1914 (Berlin, Varšava, Moskva, Omsk, Vladivostok, Tokio, Panama, južno Ameriko, Kanada, Evropa) toda prišel je marca leta 1921, 3 mesece prepozno v Bern, tako da je izgubil stavo 200.000 frankov. Na svojem potovanju je silno mnogo pretrpel in doživel. Na severni obali južne Amerike se je celo potopila ladja, s katero se je prepeljal v severno Ameriko. Rešil se je z dvema mornarjema. Bil je obupan in hotel že izvršiti samomor. Na Ruskem je bil tudi mnogokrat aretiran. Preživljal se je ves čas, kakor tudi sedaj, s prodajanjem svojih slik. Tudi topot gre za stavo 200.000 frankov z dvema drugima, ki sta se tudi podala na pot. Jutri odputuje. Srečno pot!

Zgledanje rojstnih letnikov 1871 do 1898 se vrši do 10. septembra 1921 v posvetovalnici na magistratu, od 12. do 17. septembra 1921 pa zopet v veliki dvorani Mestnega doma. Ponovno opozarjamo, da morajo biti do 17. septembra 1921 zglašeni vsi moški brez izjeme in da tiste, ki se ne zglašajo, zadene globa od 100 do 300 dinarjev ali zapor.

Na državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani se prične šolsko leto 1921/22 s sveto mašo dne 14. septembra ob 8. uri v kapeli oo. jezuitov. Po službi božji se imajo zbrati učenci in učence v svojih razredih. Redni pouk se prične 15. sept. ob 8. uri zjutraj. Ponavljalni izpiti se prične v torek, 13. sept. ob 8. uri. Vpisovanje v prvi letnik deškega in dekliškega oddelka je zaključeno.

Pred ljubljansko poroto sta se morala včeraj zagovarjati Janec Malec in Jakob Jerala s Koroške Bele, ker sta Antona Zupana, ki ju je dvakrat napadel, postavila v korito in ga je vsaki enkrat udaril s kolom. Zupan je drugi dan na vnetja trebušnice umrl. Porotniki so na nje stavljeni vprašanja glede na umor in težko telesno poškodbo soglasno zanikali, nakar je državni svetnik g. Regelly razglasil oprostilo razsodbo. — Nato sta se zagovarjala Florijan Mulec in France Meršol, ker sta dne 1. julija ponoči napadla v Lescah sodavčarja Franceta Kunčiča. Mulec ga je suval z nožem in je Kunčiču prezel na vratu žilo odvodnico, vsled česar je Kunčič kmalu nato umrl; Meršol je pa Kunčiča bil s kolom. Po pravdopreku porotnikov sta bila obsojena: Florijan Mulec na dve leti in pol, France Meršol pa na poldrugo leto težke ječe.

Preselitev pošt. ravateljstva v lastno postopje na Sv. Jakoba trgu št. 2. Poštino in brzjavno ravateljstvo se je v mesecu avgustu preselilo v svoje lastno postopje na Sv. Jakoba trgu št. 2 (v takozvano Vintanovo hišo). Ker pa ni še izpraznjeno celo postopje, ostanejo tudi še nadalje v svojih dosedanjih prostorih naslednji oddelki in uradi poštnega ravateljstva: v slemenščini: II. oddelke (osebne zadeve služabništva razrednih uradov) in pa poštne strokovni računski uradi; v postopju glavne pošte: III. oddelke (upravne in obratne zadeve glede brzjav in telefona), VI. odd. (tehnični, gradnja in vzdrževanje brzjava in telefona) ter telefonski računski oddelke; v postopju Filharmonije na Kongresnem trgu: gospodarski urad z zalogo in prodajo poštne vrednotnice, tiskarna in knjigovodnica; in slednjič v Celju: prijavni in shranjevalni urad poštnega ravateljstva.

Iz dobe stanovanjskih naredb. Sarajevski list piše o nekem originalu Hasim Milinariću, ki je imel v svojem stanovanju najemnika Tahira Geko. Ker se Geko ne zlepa ni zgrda ni dal pregneti iz svojega bloza, a bi hišo Hasim Milinarić in žena mu Esma le rada sama imela, si je Hasim nekaj izmislil. Ponoči se splozi z velikim krampom na streho svojega Turka, ravno nad sobo, kjer se je zibal v brezskrbnih sanjah nezadržani »spiritus familiaris« in udri, udri po strehi in po tramovih, da podere hišo in se na ta način iznebi neljubega gosta. Silni ropot je zbudil Geko. Brž skočil na noge, skozi okno, sluteč nevarnost, na cesto, zagleda Hasima — med nebom in zemljo — objame položaj in — na policijo. Konec je tak, da je dobil samote željni Milinarić najlepše stanovanje na državne stroške in brezplačno hrano, trgovatni Turku pa je tudi prišel do svojega, ker se ni ni treba seliti. Sedaj pa pripomba: Če bi bil Hasim Milinarić kaj pameten, bi se obrnil za svet do kakega slovenskega hišnega posestnika. Ti vam spravijo še hudiča iz pokla, če mu pokažejo zadnji tarif ...

Letno gledališče v Park-hotelu Tivoli (arangement Aloma Company) si je z v resnici velikomestnim, vsake pohvale vrednim sporedom pridobilo priznanje obiskovalcev. Nastopajoči umetniki, kakor Gorska s svojim Zametastim altom itd., so se na mah priljubili obiskovalcem. Brez izjeme vsi člani Letnega gledališča zaslužijo pohvalo, v prvi vrsti pa g. Ridišer, Williams, Trio Bartakoff, Duo Tyllis, gđ. Kitama ter ga. Boškovičeva. Predstave se vrše vsak

dan z raznovrstnim sporedom ob 8. in pol uri na vrtu, v slučaju slabega vremena pa v dvorani Hotela Tivoli.

Iz stranke.

Spodnja Šiška. Zaupniški sestanek pristaveš JSDS se bo vršil danes ob pol 20. uri zvečer v nemški šoli. Udeležba dolžnost.

Iz strok. organizacije.

Strokovna organizacija železničarjev podružnica Spodnja Šiška. Danes se vrši širša odborova seja ob 19. uri zvečer v gostilni Petan. Dnevni red važen. Udeležba dolžnost. — Predsednik.

Maribor. Mariborski mizarji se nahajajo v meznem gibanju, zato naj nihče ne potuje tja, dokler gibanje ni zaključeno.

Gospodarstvo.

— Proti izvozu svinj se bojuje ljudstvo na Hrvaškem in v Slavoniji kakor tudi pri nas v Sloveniji. Vedno bolj se pritožujejo proti izvozu svinj in radi nizke tarife za izvoz tega blaga. Na vseh naših trgih kupujejo razni prekupčevalci in spekulanti velikanske množice svinj, katere kljub zakonu zoper navajanje cen, katerega je pred tedni izdal g. dr. Kukovec, ministar za socialno politiko, preplačujejo in tako onemogočajo ceneno preskrbo tuzemstva s svinjskim mesom in slanino, ki je dosegla po Hrvaškem že ceno K 80 kg. V Ljubljani ni bolje. — Radovedni smo, kaj bo vlada storila, da zatre naraščajočo dražnjo.

— Naša izvozna in uvozna bilanca. »Trgovski list« piše: Po poročilih carinske uprave je znašal naš izvoz meseca junija t. l. 148.781.401 kg, 24.638 pom. in 2.303 knbičnih metrov v skupni vrednosti 176 milijonov 452.603 din. V prvih petih mesecih tega leta je znašal naš izvoz 983 milijonov 599.379 din., torej v prvem polletju 1. 1921. 1.160.051.982 din. V mesecu juniju smo izvozili za 6 mil. din. koroze, za 20 mil. din. lesa, za ca 35 mil. din. živine, za 10 mil. din. jaje in za 12 mil. din. žita in moke. Če vzamemo v obzir izvoz l. 1919. in 1920., moramo konstatirati, da je razvoj našega izvoza zadovoljiv, ker smo dosegli letos že v prvem polletju dvakratno višino izvoza leta 1919., ali skoro višino celokupnega lanskega leta. Ni pa slika zadovoljiva, če istočasno primerjamo našo uvozno bilanco. Z žalostjo konstatiramo, da so se razmere znatno poslabšale in da so pasiva naše bilance dosegla skoraj 100 odstotkov.

— Železiška zveza Zagreb - Reka. »Rije« poroča iz Rima, da se je med našo in italijansko delegacijo dosegel sporazum o vzpostavitvi direktnega prometa med Zagrebom in Reko. Železniška proga in objekti, ki so jih fašisti porušili, so zopet urejeni, tako da ni nobene zapreke za promet.

— Novo tovarniško podjetje »Tribuna« za izdelovanje novih dvokoles in otroških vozičkov se je ustanovilo letos in je že začelo s polnim obratom. Svoje lastne izdelke pokaže na ljubljanskem velikem semnju, paviljon P. št. 134. Posebna pozornost je novi model »Tribuna« sistem Batelj otroški voziček, kateri prekaša inozemske proizvode. To je krasni izdelek, tehnično premakljivo skupaj zložljiv. Je popolnoma domače delo. Podletje je narodno in edino te vrste v Jugoslaviji. Lastnik in voditelj podjetja je znani pred vojni bivajoči industrijec v Gorici. Geslo podjetja je solidna postrežba, nizka cena, dobro garantirano domače blago. Novi cenik na razpolago. To nas osamosvoja na našem narodnem gospodarskem polju. »Svoji k svojim.«

— Produkcija surove svile leta 1920. Lyonska statistika nam daje o produkciji surove svile zanimive podatke. L. 1920. je zapadna Evropa (t. j. Francija, Italija in Španija) producirala 3.640.000 kg surove svile proti 2.090.000 kg leta 1919. Vzhodna Evropa, Orient in centralna Azija je proizvajala 750.000 kg, vzhodna Azija pa 14 milijonov, 810.000 kg, skupaj torej 19 milijonov 200.000 kg.

— Fašisti so v Trstu razdelali restavracijo Evropa, ki je last českoslovaškega državljanca. Pretepli so tudi več slovenskih gostov in med drugimi ranili dr. Slavka.

— Ravatelj »Daily Herald«, s. Georges Lansburg, župan v mestu Poplar, je bil s svojim sinom in še tremi socialističnimi občinskimi odborniki po angleški politični izpolnitvi razlogov aretiran. Aretacija se je izvršila na zelo vpluden način in se bo celo zgodilo, da bo mogel občinski svet ne glede na aretacijo imeti sejo v — ječi. Zanimivo je, da je petorica ženskih občinskih svetnikov zahtevala, naj se tudi one aretirajo ker hoče deliti usodo zaprtih sodrugov. Zahtevi je bilo ugodeno.

Šport.

Drugi športni teden se vrši v času od danes 7. sept. do nedelje 18. sept. Vse tekme v okvirju športnega tedna so oficijelne predvse »Sportne zveze« ter je priljava k istim za vse klube obvezna. Kakor lansko leto, tako se bodo vršile pod tem imenom vsako leto zaključne tekme za Prvenstvo Slovenije tako da bodo zmagovalci športnega tedna tvorili tekmovalce izbirnih tekem Jugoslavije za bodoče olimpijce

Društvene vesti.

III. SKUP. JUGOSLAV. TEK. DRUŠTVA. Znanstveni del zdravniškega zbora, vanja, ki se danes odprla v Ljubljani, na kojem so zbrani zdravniki iz cele kraljevine, bo obsegal sledeča predavanja:

9. septembra dopoldne, I. Splošna predavanja. 1. Dr. I. Jenko (Ljubljana): Uvodni govor, Jugoslovensko društvo proti tuberkulozi. 2. Dr. L. Stojanović (Beograd). 3. Dr. M. Ivković (Beograd). 4. Dr. C. Gjurgjević (Beograd): Rad protiv tuberkuloze v Engleskoj. 5. Dr. Z. Ruvdić (Sarajevo): Tuberkuloza u vojsci. 6. Dr. F. Zivanović (Sarajevo): Vjera, rasa i tuberkuloza. 7. Dr. Veselko (Crna gora). 8. Dr. Stajner (Crna gora). 9. Dr. I. Stojc (Ljubljana): Strežništvo, zlasti redovno in odprta tuberkuloza. 10. Dr. Z. Lapajne (Ljubljana): Tuberkuloza in klimat. 11. Dr. VI. Cepulčić (Zagreb): Tuberkuloza u Hrvatskoj i Slavoniji. 12. Dr. L. Thaler (Zagreb): Apicitis. 13. Dr. V. Scholler (Leyssin): Terapija tuberkuloze arteficijelnim pneumotorakson. 14. Dr. V. Scholler (Leyssin): O institucijama za pobijanje tuberkuloze.

9. septembra popoldne, II. Statistika. 1. Dr. G. Bogić (Beograd): O statistici tuberkuloze u Sloveniji (ev. celoj kraljevini). 2. Dr. I. Barać (Beograd): O tuberkulozi u Srbiji. 3. Dr. PI. Jožić (Novisad): O tuberkulozi u Vojvodini. 4. Dr. M. Crkvenac (Varaždin): O tuberkulozi u županiji varždinskoj. 5. Dr. I. U. Botteri (Sibenik): Statistika tuberkuloze u Dalmaciji. 6. Dr. O. Krajec (Ljubljana): Statistika tuberkuloze v Ljubljani v zadnjih 10 letih. — III. Kirurgija. 1. Dr. D. M. Jovčić (Beograd): O lečenju kirurških tuberkuloza. 2. Dr. Fr. Derganc (Ljubljana): Konstitucija in terapija kirurške tuberkuloze. 3. Dr. M. Černić (Maribor): O kirurški trebni tuberkulozi. — IV. Interna. 1. Dr. S. Smederevac (Beograd): Konstitutivno i kontagumističko shvatanje tuberkuloze. 2. Dr. I. U. Botteri (Sibenik): Tuberkula in diagnostičkom, prognostičkom i terapičnom pogledu. 3. Dr. Volavšek (Ljubljana): Ambulatorna tuberkula-terapija. 4. Dr. Haus Nova smer v boju proti tuberkulozi.

10. septembra dopoldne, — V. Dermatologija. 1. Dermatološka sekcija I. L. D.: Razprava o tuberkulozi kože in lupusu. 2. Dr. Mašek (Zagreb): Tuberkuloza sluznice. 3. Dr. Glück (Zagreb): Tuberkuloza kože. 4. Dr. Farkaš (Zagreb): Organizacija suzbijanja lupusa. — Predavanja trajajo največ 15 minut; diskusija in debati samo 3 minute. Manuskrpt predavanj naj izroči predavatelj takoj po končanem predavanju zapisničarju. Predavanja se vrše po potrebi istočasno v dveh sobah. Morebitne spremembe se objavijo ustmeno v tajništvu skupščine.

Profesorsko društvo — sekcija Ljubljana vabi svoje člane k rednemu občnemu zboru, ki se bo vršil v petek, 9. septembra, ob osmih v risalnici I. dr. gimn. v Ljubljani. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Volitve novega odbora. 3. Določitev referatov, predlogov in delegatov za zagrebski kongres. — Pododbori naj po §§ 31. in 32. pravil določijo delegate za kongres ter naj prinesejo zanesljivo na občni zbor imen vseh članov svojega pododborja. 4. Samostojni predlogi. 5. Slučajnosti.

Iščem za svojo novo mehaniko dobro izvežbanega

Strugarja

lesnih izdelkov. Prednost imajo oženjeni s prakso v večjih podjetjih in ki se na stroje dobro razumejo. Ponudbe pod »Strugar« na »Upravništvo Napreja«.

Josip Prešeren
čevljar
Spodnja Šiška
Celovška cesta 82

Priloga vsake cene
možna, karne kate, kot stroje, kate
Moderna in uporna obla. Črna obla.
Pustelna toba.
Laka obla.
Pustelna in uporna

Največja izbira
najnovejših, najfinerših in najcenejših
oblek za gospode, dame in otroke

v trgovini

O. Bernatovič

Mestni trg št. 5-6.

V zalogi tudi moški klobuki
in kožuhovina.

Mesečno o sobo išče proti
dobremu plačilu urednik pri
"Napreju". Ponudbe na upravo
tega lista.

Av. Agnola

Ljubljana, Dunajska cesta 11
priporoča svojo zalogo
stekla, porcelana, zrcal, svetilk,
okvirov in vseh v to stroko
spadajočih predmetov. Steklo za
okna vseh vrst vedno v zalogi.

Traže se

Elektromonteri

vješt i iskusi na izvedbi zračnih vo-
dov visoke i niske napetosti za što
skoriji nastup. Ponude obložene pre-
pisima svjedočba i sadržavajući pla-
ćevne zahtjeva neka se šalju na
Dioničko društvo za elektrotehn. in-
dustriju "Energos", Osijek I., Zupa-
nijska ulica broj 57.

Več rabljenih

**dvokoles. šivalnih stro-
jev in otroških vozičkov**

v dobrem stanu se ceno prodaja.
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

**Velika izbira otroških vozičkov,
dvokoles in šivalnih strojev**

po ceni F. Batjel, Ljubljana, Stari trg
št. 28. Sprejme se v polno popravilo
za emaliranje z ognjem in poniklanje
dvokolesa, otroški vozički, šivalni in
razni stroji. Mehanična delavnica,
Karlovska cesta št. 4.

"TRIBUNA"

tovarna dvokoles in otroških vo-
zičkov. Ljubljana Karlovska c. 4,
Zvonarska ulica št. 1.

Obleke moške, fantovske
in deške, mlado,
razgane, površ-
nike, kožuhe, ja-
balne blače, špe-
cijalitete v otroških oblekah
(kostumih) in drugo konfekcijo
od najpriprostejšega do najfiner-
šega kroja v najboljši izdelavi
ter razno suknjo, hlače vino in
podloge nabavite najceneje

edino le pri
"KONFEKCIJSKI INDUSTRIJI FRANDE".
Telefon št. 318.

FRAN DERENDA,

Ljubljana, Emonska cesta št. 8.

Vdeležec "Ljubljanskega vzorčnega velesejma"

Paviljon E., oddelek št. 52.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu se prijazno naznanja, da se je zlatarska
trgovina z delavnico skupaj prevzela in se bode zaloga po ceni
in brez carinskih doklad razprodajala, kakor briljanti, zlatnina,
srebrnina in china srebro. Lepa darila za vsako priliko. Poročni
prstanj in vseh oblikah na željo tudi po meri narejeni.

Vsa popravila se ceno in točno v lastni delavnici izvršujejo.
Dalje so že čez 30 let v zalogi fini originalni šivalni stroji. Kurz
za vezenje brezplačno. Strojno olje na drobno in debelo.

Za obilen obisk se vljudno priporoča

Z velespoštovanjem

JOS. ŠELOVIN-ČUDEN preje tvrdka Meisetz-Krepelka MESTNI TRG 13.

Išče se: **Jamski paznik,**
samec ali oženjen.

Zidarski polir,

samec, svoje stroke popolnoma več, samostojen delavec. Po-
nudbe naj se pošljejo s prepisi sprave na upravo "Napreja"
pod šifro "Premog".

Jos. Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

priporoča

najcenejši nakup

na debelo in drobno:

galanterijo, srajce, kravate, no-
gavice, moške in ženske, šolske po-
trebščine, jedilno orodje, žlice, vilice,
aluminij; toaletno milo, ščetke za
obleko, glavo, zobe in konje, čevljarstvo
orodje rinčice, dreto, sukanec. Istotam se
dobe najboljši ŠIVALNI STROJI za roč-
binsko in obrtno rabo, vse potrebščine za š-
vilje, krojače, čevljarje, NA DEBELO deli za
::: kolesa in šivalne stroje, igle, olje itd. :::

Globoko potrpi naznanjamo tužno vest, da je naš marljivi
delavec in dobri tovariš, gospod

Av. Peruzzi

prokurist "Jadranske banke podružnice v Ljubljani"

včeraj ob pol 18. preminul.

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 7. septembra ob 4. uri
popoldne iz hiše žalosti Janez Trdinova ulica št. 4.

Blagopokojnika, moža vrlega značaja in vzornega tovariša,
ohranimo v trajnem najboljšem spominu.

LJUBLJANA, 6. septembra 1921.

Ravnateljstvo in uradništvo Jadranske banke.

ANONCNI ZAVOD
DRAGO BESELIJAK IN DRUG
SODNA ULICA ŠT. 5.

R. MIKLAUC

Ljubljana Pred škofijo št. 3 Lingerjeva ulica

priporoča

sukneno manufakturno

in pleteno blago

PRODAJA NA DEBELO IN NA DROBNO

USTANOVLJENO LETA 1869

Industrija drva

Lavrenčič & Co.

lesna industrija in trgovina drvara
i gradjara

Ljubljana, Dunajska cesta 47.

**Modna in športna trgo-
vina za dame in gospode**

P. Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte. Telefon 438.
Na vešerje mu paviljon H., št. 258.

Tovarna

čevljev

Tržiču,

Slovenija.

Zaloga, pisarna in prodaja na
debelo in drobno v Ljubljani v lastni
hiši, na Bregu št. 20.

Izdeluje vsakovrstne

čevlje

za gospode, dame, deklice, dečke
in otroke iz boks-, ševro-, lak-
usnja in drugega materijala.

Najboljša kvaliteta! Najmodernejše oblike! Konkurenčne cene!

Stavbno in umetno mizarstvo

A. ROJINA in KOMP.

Telefon 480 LJUBLJANA Poštni čekovni račun št. 11.638

Stavbni oddelek Slomškova ulica 16

Pohištveni oddelek Kolodvorska ulica 8

IZDELUJE: okna, vrata, portale, ob-
stene, stropje itd. v vsaki množini od najenostav-
nejše do najfinerše izvedbe.

Najmodernejše urejeno podjetje. Ponudbe in načrti brezplačno.

delikatesna trgovina, zajtrkovalnica,

Ljubljana, Liegarjeva ulica 1

ima vedno v zalogi sardine, salame, trapistovski tibo-
iter in pol emendolski sir, šunko, čaj, kakao, tilsiter
::: čokolado, likerjev ter vina v steklenicah. :::

I. Buzzolini,

AUTOMOBILI

motorji

KOLESA

PNEUMATIKA

vsi deli in oprema

en-gros en detail

J. GOREC, Ljubljana,

Gospodarska cesta 14.

Semenj:

Paviljon H., št. 250.

Ivan Zakotnik, mestni tesarski

Telef. št. 379. Ljubljana, Dunajska cesta 46. Telef. št. 379.

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja
za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna
tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga. Tovarna furnirja.

PONUĐITE vse neuporabne **ZLATE**
PREDMETE, verižice,
prstane, obeske, zapestnice,
uhane itd., kateri predmeti
Vam leže doma, ki jih ne
nosite, tvrdki

F. Čuden, trgovina ur, zlat-
nine in srebrnine

Ljubljana, Prešernova ulica št. 1.

Razpošiljalna

SCHWAB & BIZJAK

Dvorni trg 3 Ljubljana Dvorni trg 3

Specijalna zaloga angleškega sukna,
dežnih plaščev in vseh krojaških po-
trebštin. Promenadne, modne in
športne obleke, površniki, raglani itd.
Konfekcija za gospode in dečke ter
moderna izdelava obiek po meri v
lastnem modnem salonu po naj-
novejših krojih.

Solidne cene! Soliden izdelek!

Zunanja naročila se izvršujejo točno
po postnem povzetju!

Zahvalite vzroke!

Razstava lastnih izdelkov na

"Ljubljanskem velesejmu"

od 3. do 12. septembra 1921

(paviljon H. št. 270).

.. Ljubljanski veliki semenj, paviljon E. štev. 4. ..

Šolski zvezki

za ljudske in srednje šole, na razpoko v vsaki množini. Prislanco najboljši lastni izdelki iz belca, finega papirja in mečnih ovitkov.

Učiteljska tiskarna, Ljubljana
Franciškanska ulica št. 6.

Najnižje cene! Zahtevajte cenike! Točna poštežba!

Kolesa „Puch“ in „Waffenrad“

pnevmatika Dunlapp, Reithoffer, Aquila se kupi najceneje pri tvrdki

Ig. Vok, Ljubljana, Sodna ul. 7.

FRAN RAVNIKAR

mestni tesarski mojster

Telef. št. 415 Ljubljana, Linhartova ul. 25 Telef. št. 415
izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela in sicer vodno in nadtalno ter umetno tesarstvo.

Parna žaga in strojne delavnice.

Prevzemam po danih, kakor tudi lastnih načrtih zgradbe mostov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkvena ostrešja, balkone, vrtno ulice, verande ter razna druga vrtna arhitektonična dela. Stopnice, dekorativne stropove ter dekorativne stenske opaže. Za razne industrijske stavbe opozarjam zlasti na svoje patentirane nosilce za večje proste razpeline od 12 do 50 m.

Razstavljam v paviljonu stavbene stroke in lesne industrije.

Radi selitve

se ni mogla tvrdka pridružiti k semnju.

Velika zaloga šivalnih in pisalnih „ADLER“ strojev in koles z znamko „STYRIA“, „DÜRKOPP“, „WAFFENRAD“ (orožno kolo).

IVAN JAX in SIN, Ljubljana.

Oblačilnica za Slovenijo, r. z. z. o. z. v Ljubljani.

kljudno naznanja, da je prejela od znane brnske tvrdke Stiasny & Schlesinger, bogato zalogo volnenega ženskega blaga za zimo, ki se lahko ogleda vsak dan v njenem glavnem skladišču v Ljubljani, Šolski drevored št. 2. I. Cene za prvovrstno blago najugodnejše.

Samo na debelo.

Samo na debelo.

MENJALNICA

SLOVENSKE ESKOMPTNE BANKE

v Ljubljani, nasproti glav. kolodvora.

Kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših dnevnih cenah. — Ima poseben borzni oddetek. — Prevzema vse bančne posle. — Telefon št. 3.

KREDITNI ZAVOD ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO,

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50, v lastnem poslopiju.

Brzojavni naslov: KREDIT LJUBLJANA. — Telefon št. 40 in 457.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v :-- tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd. :--

Slovenska gradbena družba

z o. z.

Ljubljana * **Ljubljana**

Tehniška pisarna v tovarni Keršič.

Izvršuje: vse vrste visokih in globokih stavb, betonske in železobetonske gradbe, vodne gradbe, električne centrale, izkoriščanje vodnih sil, moderne industrijske gradbe in mostne gradbe.

Posebnosti našega proizvoda: leseni polnostenski nosilci za strehe z velikimi razponi, lesena in kombinovana skladišča, tvorniško izdelovanje zložljivih stanovanjskih hišic.

Kolarski oddetek: izvršuje vse vrste luksuznih in tovornih vozov, karoserij, samokolnic itd.

Ministrstvo financ kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

7% državno investicijsko posojilo leta 1921 v iznosu Dinarjev 500.000.000.

Poziv na vpis.

Minister financ kralj. Srbov, Hrvatov in Slovencev na temelju Uredbe z dne 27. junija 1921 Dšt. 7941 vzakonjene s članom 130 Ustava pozivlje na vpis

7% državnega investicijskega posojila v nominalnem znesku Din. 500.000.000.

To posojilo je investicijsko ter se bo porabilo izključno v svrhu splošnega dobra kakor: popravilo, izvršitev in razširjenje železniškega prometa, stavbo novih in dovršenje započetih železniških prog, napravo in popravila pristanišč, cest, potov itd.

Nominalni iznos posojila je Din. 500.000.000 izdan al pari v kosih po Din. 100, 500, 1000, 5000 in 10.000 v 50.000 serijah po 100 števil, obresti so 7% na leto ter se izplačujejo dekurzivno brez vsakega odbitka v polletnih kuponih in to 15. marca in 15. septembra vsakega leta pri vseh javnih blagajnicah in zato pooblaščenih denarnih zavodih brez odbitka kakoršnega koli davka, koleka in takse.

Prvi kupon se izplačuje 15. marca 1922. V teku 10 let se to posojilo ne more konvertirati, niti v tem času obrestna mera znižati. V slučaju, da se posojilo po preteku 10 let konvertira, mora se imejiteljem obveznic penuditi izplačilo v nominalnem iznosu.

Posojilo je amortizacijsko ter se izdaja na 50 let. Amortizacija počenja 4 leta po emisiji, ter se vrši enkrat na leto pri Generalni direkciji državnih dolgov z žrebanjem ali odkupom po določenem amortizacijskem načrtu, ki je na obveznici natisnjen. Posojilo je zavarovano s hipoteko, a potrebna svota za anuitet (obresti in amortizacijo) stavila se bo vsako leto v budget (državni proračun), za pokritje pa bodo služili pred vsem dohodki dotičnega investicijskega objekta.

Kuponi zastarajo 5 let potem, ko so zapadli, a izžrebane obveznice 30 let po žrebanju.

Posojilo bo kotirano na vseh domačih borzah.

Obveznice tega posojila so ravnopravne ostalim državnim obveznicam, uživajo pupilarno varnost, morejo se polagati kakor kavecije, upotrebjevati za fonde, ustanove, depozite pri vseh javnih blagajnah in privatnih podjetjih.

Obveznice se morejo lombardirati pri Narodni banki kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ter njenih podružnicah po zakonskih propisih.

Obveznice in kuponi tega posojila so prosti vsakega sedanjega in bodočega davka in doklade, kakor državnih tako tudi ostalih (oblastnih, okrožnih, srezkih in občinskih) kakor tudi vseh taks in pristojb v kraljevini.

Vpis se vrši od 1. do 30. septembra 1921.

pri vseh denarnih zavodih kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev pod zgoraj navedenimi pogoji (za vsakih 100 Din. obveznice Din. 100 v gotovini). Za kontrolo porabe tega posojila se bo izvolil posebni parlamentarni odbor.

Ko bo celo posojilo porabljeno, podal bo minister financ Narodni skupščini kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev poročilo o skupni porabi istega.

Beograd, meseca julija 1921.

Minister financ:

Dr. Kosta Kumanudi l. i.